

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ (correlational research) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการได้รับการเสริมสร้างพลังอำนาจ กับความสามารถในการควบคุมคุณภาพการปฏิบัติการพยาบาล ของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลพระปกเกล้า ซึ่งมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นพยาบาลวิชาชีพ ที่ปฏิบัติงานในงานผู้ป่วยใน กลุ่มงานการพยาบาล ของโรงพยาบาลพระปกเกล้า จังหวัดจันทบุรี ที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการให้การพยาบาลโดยตรงกับผู้ป่วย และมีประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 1 ปีขึ้นไป ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 260 คน

กลุ่มตัวอย่าง

1. กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางสำเร็จรูป ของ เกรจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 อ้างถึงใน เรณู พงษ์เรืองพันธ์, และประสิทธิ์ พงษ์เรืองพันธ์, 2540, หน้า 260) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 155 คน
2. คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างพยาบาลวิชาชีพ ในแต่ละแผนก และในแต่ละหอผู้ป่วย โดยการเทียบสัดส่วน ให้ได้ตามขนาดกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ดังตารางที่ 1
3. ทำการสุ่มตัวอย่างพยาบาลวิชาชีพ ที่ปฏิบัติงานตั้งแต่ 1 ปีขึ้นไป โดยใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (simple random sampling) ด้วยการจับสลากแบบไม่แทนที่ ตามทะเบียนรายชื่อพยาบาลวิชาชีพ ในแต่ละหอผู้ป่วย

ตารางที่ 1 จำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่างพยาบาลวิชาชีพในแต่ละแผนกของงานผู้ป่วย
ใน กลุ่มงานการพยาบาล โรงพยาบาลพระปกเกล้า

แผนก	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
	พยาบาลวิชาชีพ (คน)	พยาบาลวิชาชีพ (คน)
ศัลยกรรม	70	42
อายุรกรรม	62	37
สูติรีเวชกรรม	40	24
ศัลยกรรมกระดูก	39	23
กุมารเวชกรรม	37	22
อื่นๆ (จิตเวช จักษุ โสต)	12	7
รวม	260	155

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วยสาระสำคัญ

3 ชุดคือ

ชุดที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับหอผู้ป่วยที่ปฏิบัติงาน อายุ ระดับการศึกษา และระยะเวลาในการปฏิบัติงานในตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพ ซึ่งมีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบให้เลือกตอบ และคำถามปลายเปิด

ชุดที่ 2 แบบสอบถามการได้รับการเสริมสร้างพลังอำนาจของพยาบาลวิชาชีพ เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นโดย พิสมัย ฉายแสง (2540) ซึ่งใช้แนวคิดทฤษฎีโครงสร้างอำนาจของแคนเตอร์ (Kanter, 1977) มีค่าความเชื่อมั่น 0.9372 ประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับการได้รับการเสริมสร้างพลังอำนาจ โดยแบ่งเป็น 2 ด้าน คือ ด้านการได้รับอำนาจ ได้แก่ การได้รับทรัพยากร การได้รับการสนับสนุน และการได้รับข้อมูลข่าวสาร และด้านการได้รับโอกาส ได้แก่ การได้รับความก้าวหน้าในงาน การได้รับการส่งเสริมเพิ่มพูนทักษะความรู้ความสามารถ และการได้รับการยกย่องและการยอมรับ รวมจำนวน 45 ข้อ มีลักษณะแบบสอบถาม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ให้กลุ่มตัวอย่างประเมินระดับการได้รับการเสริมสร้างพลังอำนาจ ตามการรับรู้ของตนเองและเลือกตอบ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

มากที่สุด	หมายถึง	ท่านได้รับการสนับสนุนในสถานการณ์ตามข้อ ความนั้นมากที่สุด
มาก	หมายถึง	ท่านได้รับการสนับสนุนในสถานการณ์ตามข้อ ความนั้นมาก
ปานกลาง	หมายถึง	ท่านได้รับการสนับสนุนในสถานการณ์ตามข้อ ความนั้นปานกลาง
น้อย	หมายถึง	ท่านได้รับการสนับสนุนในสถานการณ์ตามข้อ ความนั้นน้อย
ไม่เห็นด้วยเลย	หมายถึง	ท่านได้รับการสนับสนุนในสถานการณ์ตามข้อ ความนั้นน้อยที่สุด

เกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถามแต่ละข้อ พิจารณาดังนี้

มากที่สุด	ให้	5	คะแนน
มาก	ให้	4	คะแนน
ปานกลาง	ให้	3	คะแนน
น้อย	ให้	2	คะแนน
น้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

การแปลผลคะแนนการได้รับการเสริมสร้างพลังอำนาจของพยาบาลวิชาชีพ ถือ
ตามเกณฑ์ค่าเฉลี่ย ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย

ความหมาย

4.50 – 5.00

การได้รับการเสริมสร้างพลังอำนาจของพยาบาลวิชาชีพ อยู่
ในระดับสูงมาก

3.50 – 4.49

การได้รับการเสริมสร้างพลังอำนาจของพยาบาลวิชาชีพ อยู่
ในระดับสูง

2.50 – 3.49

การได้รับการเสริมสร้างพลังอำนาจของพยาบาลวิชาชีพ อยู่
ในระดับปานกลาง

1.50 – 2.49

การได้รับการเสริมสร้างพลังอำนาจของพยาบาลวิชาชีพ อยู่
ในระดับต่ำ

1.00 – 1.49

การได้รับการเสริมสร้างพลังอำนาจของพยาบาลวิชาชีพ อยู่
ในระดับต่ำที่สุด

ชุดที่ 3 แบบสอบถามความสามารถในการควบคุมคุณภาพการปฏิบัติการพยาบาล เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นโดย พัทรินทร์ ปิ่นบัณฑิตทรัพย์ (2543) ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่น 0.9226 โดยใช้กระบวนการควบคุมคุณภาพใน 8 ขั้นตอนของ เบสซี และคาร์รอล (Bassie & Caral, 1996, p. 383) และประยุกต์ร่วมกับแนวคิดการควบคุมคุณภาพของกองการพยาบาล เกี่ยวกับมาตรฐานการพยาบาลเชิงโครงสร้าง มาตรฐานการพยาบาลเชิงกระบวนการ และ มาตรฐานการพยาบาลเชิงผลลัพธ์ ได้แก่ 1.) การกำหนดเกณฑ์มาตรฐานเพื่อการควบคุม 2.) การกำหนดข้อมูลที่สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐาน 3.) การกำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล 4.) การรวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูล 5.) การเปรียบเทียบข้อมูลกับเกณฑ์ 6.) การประเมินคุณภาพ 7.) การจัดเตรียมข้อมูล และแหล่งข้อมูลที่เหมาะสม และ 8.) การกำหนดแนวทางในการรวบรวมข้อมูล รวมจำนวน 30 ข้อ มีลักษณะแบบสอบถาม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ให้เลือกตอบ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถามแต่ละข้อ พิจารณาดังนี้

มากที่สุด	ให้	5	คะแนน
มาก	ให้	4	คะแนน
ปานกลาง	ให้	3	คะแนน
น้อย	ให้	2	คะแนน
น้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

การแปลผลคะแนนความสามารถในการควบคุมคุณภาพการปฏิบัติการพยาบาล ของพยาบาลวิชาชีพ ถือตามเกณฑ์ค่าเฉลี่ย ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	ความหมาย
4.50 - 5.00	ความสามารถในการควบคุมคุณภาพการปฏิบัติการพยาบาลอยู่ในระดับมากที่สุด
3.50 - 4.49	ความสามารถในการควบคุมคุณภาพการปฏิบัติการพยาบาลอยู่ในระดับมาก
2.50 - 3.49	ความสามารถในการควบคุมคุณภาพการปฏิบัติการพยาบาลอยู่ในระดับปานกลาง
1.50 - 2.49	ความสามารถในการควบคุมคุณภาพการปฏิบัติการพยาบาลอยู่ในระดับต่ำ
1.00 - 1.49	ความสามารถในการควบคุมคุณภาพการปฏิบัติการพยาบาลอยู่ในระดับต่ำที่สุด

การหาคุณภาพของเครื่องมือ

การหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (reliability) โดยนำแบบสอบถามทั้ง 2 ชุด คือ ชุดที่ 1 แบบสอบถามการได้รับการเสริมสร้างพลังอำนาจ และชุดที่ 2 แบบสอบถามความสามารถในการควบคุมคุณภาพการปฏิบัติการพยาบาล ไปทดลองใช้ (try-out) กับพยาบาลวิชาชีพ ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับประชากรที่จะทำการศึกษา ได้แก่ พยาบาลวิชาชีพ ที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลชลบุรี จำนวน 30 คน จากนั้นนำแบบสอบถามที่ได้ มาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามดังนี้

1. แบบสอบถามการได้รับการเสริมสร้างพลังอำนาจ ได้ค่าความเชื่อมั่นอยู่ในระดับสูง ($\alpha = .94$)
2. แบบสอบถามความสามารถในการควบคุมคุณภาพการปฏิบัติการพยาบาล ได้ค่าความเชื่อมั่นอยู่ในระดับสูง ($\alpha = .89$)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีขั้นตอนในการเก็บรวบรวม ข้อมูล ตามลำดับ ดังนี้คือ

1. ผู้วิจัยติดต่อขอหนังสือ จากคณบดีคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ถึงผู้อำนวยการโรงพยาบาลพระปกเกล้า เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ และขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย
2. พบหัวหน้ากลุ่มงานพยาบาล เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ และขอความร่วมมือในการวิจัย
3. ผู้วิจัยเข้าพบพยาบาลวิชาชีพที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในแต่ละหอผู้ป่วย แนะนำตัวชี้แจงวัตถุประสงค์ และขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม หลังจากนั้น ผู้วิจัยมอบแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่าง พร้อมทั้งนัดหมาย เพื่อมารับแบบสอบถามคืนด้วยตนเองภายใน 1 สัปดาห์
4. เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับคืน ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลที่ได้ โดยได้รับแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ร้อยละ 100
5. นำแบบสอบถามที่ได้ มาตรวจนับ และนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่าง มาทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS 10.0 FOR WINDOW โดยใช้สถิติ ดังนี้

1. แจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่สถานที่ปฏิบัติงาน อายุ ระดับการศึกษา และระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพ
2. หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการได้รับการเสริมสร้างพลังอำนาจของพยาบาลวิชาชีพ โดยรวมและรายด้าน แล้วประเมินค่าเฉลี่ยที่ได้กับเกณฑ์
3. หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความสามารถในการควบคุมคุณภาพการปฏิบัติการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพ โดยรวม และรายด้าน แล้วประเมินค่าเฉลี่ยที่ได้กับเกณฑ์
4. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการได้รับการเสริมสร้างพลังอำนาจ กับความสามารถในการควบคุมคุณภาพการปฏิบัติการพยาบาล โดยคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน(Pearson's Correlation Coefficient) และแปลความหมายของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2537, หน้า 324)

ถ้า r มีค่าสูงกว่า	0.90	หมายความว่า	มีความสัมพันธ์ในระดับสูงมาก
ถ้า r มีค่าอยู่ระหว่าง	0.70 - 0.90	หมายความว่า	มีความสัมพันธ์ในระดับสูง
ถ้า r มีค่าอยู่ระหว่าง	0.30 - 0.70	หมายความว่า	มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง
ถ้า r มีค่าต่ำกว่า	0.30	หมายความว่า	มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ
5. กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05